

't Barre Land speelt

Rosencrantz & Guildenstern Are Dead

Tom Stoppard (1937-) werd geboren in Tjecho-Slowakije. Na de Duitse inval trok het gezin via Malakka, Singapore, Darjeeling en Lahore om zich in 1946 in Engeland te vestigen. Stoppard gaat voor zijn eindexamen van school en stort zich op een journalistieke loopbaan, schrijft toneelkritieken en verschillende toneelwerken. Zijn literaire agent doet hem het idee aan de hand dat Rosencrantz en Guildenstern, als ze met Hamlet naar Engeland worden gestuurd, ze daar de krankzinnige King Lear op de troon zouden treffen. Stoppard schrijft verschillende versies en tijdens het Edinburgh Festival van 1966 wordt *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead* voor het eerst opgevoerd. Stoppard wordt beschuldigd van literaire piraterij op Shakespeare, van plagiaat op Beckett en de tekst is onmiddellijk een wereldwijd succes. Tom Stoppard leeft en werkt in Londen.

de speler

De schrijver acht het nemen van schermlessen nuttig voor de acteur, al was het alleen maar om ongelukken te voorkomen. (uit Theoretischelessen over Gesticulatie en Mimiek, Johannes Jelgerhuis, 1827)

Ik geloof dat het woord misschien het meest verwarrende van alle uitdrukkingmiddelen is en ik geloof dat beweging de duidelijkste vorm is die bestaat, de begrijpelijkste. Beweging is minder didactisch dan het woord, ze werkt beter op de fantasie, zodat het minste gebaar duidelijker is dan de duidelijkste uitlegging. (uit On the art of Theatre, Gordon Graig, 1906)

Goed of slecht gespeeld, met goede of slechte schrappingen, de pantomime is en blijft een van de meest opwindende die ooit bedacht zijn, ofschoon de grote climax "Geef me licht. Opzij!" nooit met veel inventiviteit is uitgevoerd. Tegenwoordig zijn de brandweervoorschriften zo streng dat het ontzettend moeilijk is om iets wezenlijk doeltreffends te verzinnen met onbeschermd vuur op het toneel. (uit D e Hamlettraditie, Sir John Gielgud. 1937)

Het einde zit in het begin en toch ga je door. (uit Eindspel, S. Beckett, 1957)

rollen

Geest, Rosencrantz, Guildenstern, Clov, Hamm, de speler, Alfred, iemand, Claudius, Geertruide, Polonius, Hamlet, ventje, Estragon, Vladimir, Lucky, Pozzo, Ophelia, Horatio, Sir John Gielgud, Sarah Bernardt, spelerskoning, spelerskoningin, 1^e lansdrager, 2^e lansdrager, Lucianus, Johannes Jelgerhuis.

spelers Vincent van den Berg, Margijn Bosch, Anouk Driessen, Martijn Nieuwerf, Ingejan Ligthart Schenk, Maureen Teeuwen, Czeslaw de Wijs.

Montaigne (1533-1592)

De Franse filosoof Michel de Montaigne publiceerde in 1582 zijn *Essays*. Het is niet helemaal zeker of Shakespeare deze ook echt gelezen heeft, maar veel ideeën en soms zelfs letterlijke teksten van Montaigne, zijn terug te vinden in *Hamlet*.

Er is geen dier in de wereld dat aan zoveel kwetsuren is blootgesteld als de mens. Wij hebben echt geen walvis nodig, olifant, krokodil of een van die andere dieren die in staat zijn in hun eentje een groot aantal mensen te doden. De luis was al voldoende om Sulla's dictatorschap vacant te maken. Het hart en het leven van een groot en zegevierend keizer vormen het ontbijt van een kleine worm. (Apologie voor Raymond Sebond)

repertoire

Shakespeare baseerde zijn Hamlet (1601) mogelijk op een *revenge tragedy* van Thomas Kyd, die op zijn beurt een 13^e eeuwse Noorse sage had bewerkt. Goethe bewerkte Hamlet tot het *treurspel* *Clavigo* (1774). Gilbert (van Sullivan) schreef de *Vaudeville* *Rosencrantz & Guildenstern* (1891). Tjechov spiegelde Hamlet met het *toneelstuk* *Een Meeuw* (1896). Agatha Christie gebruikt de *play within the play* als titel voor *The Mousetrap* (1952). Stoppard schreef de *backstage comedy* *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead* (1966). 't Barre Land speelde *Hamlet* (2000). 't Barre Land speelt *Rosencrantz & Guildenstern are dead* (2010).

tekst

De nieuwe, complete en onversneden vertaling van Tom Stoppards *Rosencrantz & Guildenstern Are Dead* door Martijn Nieuwerf en Maureen Teeuwen is uitgegeven bij De Nieuwe Toneelbibliotheek (ISBN 978-94-6076-037-2). Hamlet werd eerder vertaald voor 't Barre Land door Erik Bindervoet en Robbert-Jan Henkes en uitgegeven bij De Harmonie (90-6169-612-7). In deze voorstelling worden de versvoeten uit de Hamlet-vertaling van Jacobus van Looij uit 1907 gebruikt, die helaas niet meer leverbaar is.

Voor ander oud en nieuw repertoire, filmpjes, achtergronden en foto's; www.barreland.nl.

eerste uitvoering: 4 maart 2010 in De Monty in Antwerpen.

productie: Floortje Bakkeren, Florian Diepenbrock, Wouter Goedheer. met dank aan: Schouwburg De Kunstmin te Dordrecht voor De Bruine Kamer.

opvoeringsrechten: Auteursbureau Almo, Antwerpen.

't Barre Land wordt structureel gesubsidieerd door Gemeente Utrecht, Provincie Utrecht en het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+.